

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slagelse Realskole.

1870.

Har man i Realskolen indrømmet det franske
Sprog den rette Plads?

En pædagogisk Bemærkning

af

H. ROSENDAHL.

INDBYDELSESSKRIFT

til

Afgangsprøven og Aarsprøven

i

SLAGELSE REALSKOLE

den 11te—13de og 18de—23de Juli 1870.

Udgivet tilligemed Skoleefterretninger

af

Fr. Dahl,
Skolens Bestyrer.

SLAGELSE.

Trykt hos C. Friis.

1870.

Har man i Realskolen tildeelt det franske Sprog den Plads, der tilkommer det? Jeg troer, der bør svares ubetinget: Nei.

Fransk har allerede længe været udelukkende brugt i alle statsretlige Forhandlinger mellem de forskjellige Regjeringer, ligesom det ogsaa tjener til Meddelelsesmiddel ved alle internationale Fællesmøder i videnskabelig, hygieinisk eller statistisk Retning. Derved er dets verdensberettigede Indflydelse godtgjort, en Indflydelse, som det deler med Engelsk, der samtidigt spiller Hovedrollen i Handelslivet. Til disse to Sprog synes derfor Sprogunderviisningen i Realskolen at være henviist. Nu kan det vel ikke nægtes, at man i Danmark endnu staaer i saa nær Forbindelse med Tydskland, at dettes Sprog ikke godt kan savnes af de unge Mænd, der uddannes til at gribe virksomt ind i Livet; men det er saa beslægtet med Modersmaalet, at den tilstrækkelige Færdighed deri let opnaaes ved en kortere Underviisningstid, hvad ingenlunde er Tilfældet med Fransk. Af de fremmede Sprog er dette ubetinget det vanskeligste, og sammenlignet med Realskolens øvrige Fag turde det nok være det, der koster Eleven størst Besvær. Vist er det ialtfald, at de tarvelige Fordringer, der stilles til Kundskaben deri, kun meget undtagelses-

viis skeer nogenlunde Fyldest. En taalelig Udtale f. Ex. opnaaes kun sjældent. Nu er det jo rigtig nok ogsaa Tilfældet, at den Lærer, der kan og vil lægge Vægt paa det Phonetiske, næppe faaer ret Tid til med fuld Styrke at accentuere det Grammatiske, hvad der dog igrunden er temmelig uvæsentligt for det næsten elementære Standpunkt, Realafgangsprøven fordrer, da den Manuduktør, der senere skal føre Eleven videre, vil vide Skolen større Tak for en nogenlunde correct Udtale end for en omfattende grammatisk Kundskab, der dog først faaer Liv gennem de skriftlige Øvelser, som Skolen under de nuværende Forhold kun høist mangelfuldt kan fremme, dersom den overhovedet forsøger paa det. Man har i vore Skoler ikke nøiedes med at betragte det fr. Sprog som et Bifag, men, sit venia verbo, ligefrem schoflet det ved at give det i Hænderne paa den Første den Bedste. Dog ere Lærerne tildeels sagesløse; thi man kan ikke give Andet og Mere, end man har faaet. Lad nu ogsaa være, at denne Slendrian kan finde sin Undskyldning i knappe Pengemidler; lad ogsaa den lærde Skole med en vis Berettigelse sige: Vi fordre kun, at Eleven kan forstaae Sproget; i Realskolen bør Fordringen være en anden; der maa mundtlig og skriftlig Behandling af Sproget staae som Formaalet, og dette kan ikke naaes, som Sprogene nu ere fordeelte; ja, da Lavalderen for Afgangen, 15 Aar, er sat saa lavt, saa ville vist Mange tvivle paa, at det, selv under forandrede Forhold, lader sig gjøre. Realskolen er saa ung her i Landet, og Underviisningen har hidtil i sproglig Henseende været ledet saa eensartet i den, at den fornødne Erfaring savnes, saa det er kun efter analoge Slutninger jeg vover at foreslaae Forsøget, da man vist tør være overbeviist om, at Sprogunderviisningen i det Hele taget saa langt fra at ville lide derunder, tværtimod vilde vinde derved.

Det er nemlig en Kjendsgjerning, at jo grundigere man kjender eet Sprog, desto lettere erhverver man sig Færdighed i et hvilket som helst andet, da Grammatiken jo, saa at sige, er fælleds for dem alle. For Øieblikket forvirrer man vist Eleven ved de tre fremmede Sprog, som han i det Høieste med eet Aars Mellemrum gaaer til, og fremkalder derved en Overfladiskhed, der maa have en skadelig Indflydelse over hele Livet, hvad Skolen sandeligt bør undgaae. Den Grundighed, hvormed man i sin Tid lagde Vind paa Latinen i de lærde Skoler, satte disse i Stand til at danne de dygtige Mænd, der hævdede og forsvarede den Fæstningsfirkant, som Danmark har reist jævnsides sin Hovedstadskirke, Mænd, hvis Antal ikke synes forøget i den nyere Tid, hvor dog en langt overveiende Mængde har søgt vore høiere Dannelsesanstalter. Det var neppe Latinens Formrigdom, hvad Mange synes at holde for, neppe dens Literaturs mere dannede Indflydelse et saadant Resultat skyldtes, men vist ene og alene den Grundighed, hvormed det lærtes, en Grundighed, der fjernede al Overfladiskhed og gjorde dem, der arbeidede invita Minerva, opmærksomme paa, at deres Plads ikke var paa rostra, men bag rastra. Grundighed er Skolens og Dygtighedens Livsbetingelse. Hvad om man nu slog det saamme Princip fast for Realskolens Vedkommende? Naar man f. Ex., efter at have bibragt Eleverne de almindelige grammatiske Begreber gennem Modersmaalet i de 2 første Klasser, i 3die tog fat paa Fransk med fuld Kraft, 1 Time dagligt, fortsatte i 4de og først i 5te begyndte med Tydsk og i 6te med Engelsk. Jeg vover at troe, man vilde vinde et langt mere fyldestgørende Udbytte for Sprogkundskaben. Man indvende ikke, at det fr. Sprog ikke egner sig som Grundlag for Sprogundervisningen, fordi det mangler bestemt udprægede

grammatiske Former; Formen og dens logiske Grund er tilstede i ethvert Sprog, og Elevens aandelige Blik skjærpes ved at søge den gennem Tanken og ikke ved Øiet. Der gives ikke Faa, der, fordi de i Latinen ere vænnede til at see Alt af Endelserne, ikke have gjort sig den Uleilighed at søge den logiske Grund for de grammatiske Phænomener. En anden meget væsentlig Grund for denne Sprogenes Omlægning turde man see i den franske Udtales Indflydelse paa Taleorganet. Det vilde være som en Slags, om jeg saa tør sige, oral Gymnastik, der for vor Ungdoms mange Gange udannede og i alle Tilfælde for bløde Organer vilde være af en særdeles gavnlig Virkning. Intet vilde tjene mere til at fjerne den nu saa ofte stødende Dialektforskjel. Naar det endvidere for Mange staaer som et *pium desiderium* at faae Latinen indført i Realskolen, saa troer jeg, at ogsaa dette Ønske derved vilde skee Fyldest. Overgangen fra hiint Sprog til dette er neppe vanskeligere end omvendt, og et Cursus i Latin maa dog blive Slutstegen for en udvidet Sprogunderviisng i Realskolen, ifald man, hvad der forekommer Mange, og ikke mindst os Lærere, paatrængende nødvendigt, skjærpede Fordringerne og henlagde Afgangstiden lidt senere. Afgangsprøven bør staae Artium og Officiersexaminerne sideordnet. Som Repræsentant for den romanske Sprogstamme synes dernæst Fransk at kræve en større Opmærksomhed, end man hidtil har ydet den. Nu, da et livligere Samkvem mellem Europas forskjellige Lande ofte gjør det nødvendigt for den unge praktiske Mand at erhverve sig Sprogkundskaber, efterat han har forladt Skolen, vil han være denne taknemlig, naar han med forholdsviis Lethed kan tilegne sig Søstersprogene. Kommer nu hertil, at det fr. Sprog ved sin klassiske Plastik og sonore Reenhed, der hos

dets gode Forfattere bestandig lader det lyde, som om det flød fra en Horatses eller Virgils Pen, ikke kan andet end øve en velgjørende Indflydelse paa Stilen i Modersmaalet, der tidligere, desværre! har lidt altformeget under den tyske Tunghed, saa synes det, at Skolen maa finde sin Fordeel i at fremme og nære Kjærligheden til det. Besad det ikke saa mange Fortrin, vilde det næppe med saa megen Vælde trænge frem i Nabolandene. Frankrig kan ganske roligt lade Sproget erobre Belgien og Rhin-provindserne, ja, maaskee Schweitz med. *)

Meget vilde iøvrigt ogsaa kunne anføres til Fordeel for Engelsk som Grundlag, da det navnlig i poetisk Henseende vistnok har Fortrin for Fransk; men som det Sværeste, det for Øieblikket Vigtigste i Europa, turde Skolen foretrække dette, da det tilmed staaer som en Typus for de romanske Sprog og danner den nemmeste Overgang til Latin.

En ufravigelig Betingelse maatte det naturligviis være, at Underviisningen kun overlades til Fagmænd; thi den mod al sund Sands stridende Mening, der endogsaa skal være udtalt af Skolemænd, at Specialisten overlægger Eleven, holder saa lidet Stik, at man vist med bedre Føie kan paastaae, ingen Underviisning er god, der ikke meddeles af en Faglærer. En Lærer maa være mere end Dilettant i sit Fag. Kunden, der er fuldkommen Herre over sit Stof, veed at skjelne mellem det Væsentlige og Uvæsentlige og leder Eleven ad en kortere Vei og paa en nemmere Maade til det forlangte

*) Ret mærkeligt er det at see, hvorledes Tydsken trænges paa alle Sider. I Tyrol gaar det Italienske videre og videre. At Slaverne mere og mere fortrænge germanisk Sprog og germanisk Indflydelse, doleres der jo bestandigt over i de tyske Blade. Det var derfor en Slags Naturnødvendighed, der lod den tyske Syndflod styrte ind over Danmark, hvor Diget var svagest.

Kundskabsmaal. Ja, naar man vil vedblive at recruterer Lærerpersonalet af unge Candidater, der efter at have fuldendt Examensstudiet trænge til fleeraarig Øvelse for at blive forfarne og erfarne i Skolens Gjerning, saa hændes det jo rigtignok, at En og Anden, idet han selv famler sig frem, leder Eleven ad de Omveie, han af Ukjendskab følger; men en Saadan er da i det Høieste kun paa Vei til at blive Fagmand, dersom han iøvrigt bliver længe nok ved Skolen til at naae det. Det turde endog være, at de hyppige Klager over Elevernes Overlæsselse aldrig vilde være komne tilorde, dersom man tidligere havde fulgt Fagprincippet, der fremtidigt vil gjøre sig mere og mere gjældende paa dette som paa ethvert andet Omraade.

Et Savn vil man rigtignok strax finde i et brugbart Apparat for Underviisningen, men, necessitas extundit artes, Varen vil her som overalt søge Begjæret. Det fr. Sprog savner ikke nidkjære og dygtige Dyrkere her i Landet, der allerede have skjænket os gode Hjælpemidler, hvorfor vi Provindslærere, der staae paa detacherede Poster, maae være dem megen Tak skyldige. I de to første Aar maatte man helst benytte Elementarbøger efter den Ahnske Methode, jeg siger, efter, da Exemplerne i selve Ahns Bøger ere saa eensformige og livløse, at de ville trætte selv den lærelystne Elev. En ganske fortrinlig Bog til det første Aar har man iøvrigt i Dr. Ploetz's „Syllabaire“, til hvilken der da maatte føies et andet Cursus, dersom Forfatteren ikke selv har leveret det. Igjennem 5te, 6te og 7de Klasse maatte det overlades Læreren i 4 ugentlige Timer hyppigt at foretage mundtlige og skriftlige Øvelser sammen med Oversættelsen. Englænderen Robertsons Methode, der i Modsætning til Ahns gaaer fra det Concrete til det Abstracte, har gjennem Lingvisten Booch-Arkassy og Flere fundet stor Ud-

bredelse i Tydskland, hvor den er indført i flere Skoler; men trods det meget Tiltalende i dens rationelle Simpelhed skulde jeg dog troe, den egnede sig bedre for Voxne eller for Privatunderviisningen end for Skolen. Af megen Interesse vilde det være at vide, med hvad Resultat den har virket, thi, som sagt, den har Meget for sig.

At Afgangsprøven ikke fordrer Stiil i Fransk, men kun i Engelsk og Tydsk, maa ingen Anstødssteen være. Vi have her i Skolen, selv da vor Afgangsklasse var toaarig, optaget i den Elever, der ikke før havde læst Engelsk, men som ved Afgangsprøven skreve deres Stile lige saa godt som de, der havde gaaet hele Skolen igjennem. Det Samme maa upaatvivlelig kunne naaes efter et treaarigt tydsk Coursus.

Skolens fysiske Samling.

1. Noniusmodel.
2. 2 Exemplarer af Møller til Paaviisning af Luftens Modstand.
3. Vægtstang.
4. Vægt.
5. Cardans Lampe.
6. Tridseforbindelser.
7. 4 Spil.
8. Skraaplan.
9. Dobbeltkegle paa Skraaplan.
10. Archimedesskrue.
11. Sphærometer.
12. Apparat til at vise Vædskers opadgaaende Tryk.
13. Wolfs anatomiske Hævert.
14. Segners Vandmølle.
15. Alcoholometer.
16. Nicholsons Flydevægt.
17. Cartesiansk Djævel.
18. Haarrør.
19. Torricellis Rør.
20. Togrenet Rør til Bestemmelse af Vædskers Vægtfylde.
21. Vandhammer.
22. Glasrør til Forsøg over den mariotteske Lov.
23. Luftpumpe med magdeburgske Halvkugler og Blæresprængningsapparat.
24. Gjennemskaarne Modeller til Sugepumper.
25. do. til Brandsprøiten.
26. Trykpumpe.
27. Billede af Sympiezometret.

28. Togrenede Glashæverter (3 Expl.).
29. Tantalusbæger.
30. Atwoods Faldmaskine.
31. Centrifugalmaskine med 3 paaskruelige Apparater.
32. Mariottes Stødmaskine.
33. 2 Klangfigurplader med Klemme.
34. Apparat til Paaviisning af faste Legemers Udvildelse ved Varmen.
35. 2 Blikkasser til Forsøg over Varmen og Lyset.
36. Differentialthermometer.
37. Kryophor.
38. 2 Huulspeile.
39. Daniells Hygrometer.
40. Dampmaskine.
41. Gjennemskaaren Model til en Dampmaskine.
42. Deklinationsnaal.
43. Inklinationsnaal.
44. Jernstang til magnetiske Forsøg.
45. 2 elektriske Penduler.
46. Isoleret Leder.
47. Elektriseermaskine.
48. Isoleerskammel.
49. Apparat til den elektriske Dands.
50. Elektrisk Skjærm.
51. Elektriskt Hjul.
52. 2 Lakstænger.
53. Leidnerbatterie (4 Glas).
54. 5 bunsenske Led.
55. Apparat til at vise Ørsteds elektromagnetiske Grundforsøg.
56. Apparat til at vise galvaniske Strømmes Indvirkning paa hinanden.
57. Strømvender.
58. 2 Elektromagneter.
59. Elektromagnetisk Rotationsmaskine.
60. Omspunden Kobbertraad.

61. Inductionsapparat.
62. Thermoelektriskt Apparat.
63. Elektromagnetisk Rotationsmaskine.
64. Elektromagnetisk Telegraph.
65. Vanddecompositionsapparat.
66. Glasrør til Decompositionsforsøg.
67. 2 Glasprismer.
68. Mikroskop (Holst).
69. Cylinderglas, Reagensglas, Kolber, Retorter, pneumatisk Kar, Stativer, Spirituslamper, Tragter, Glasrør, chemiske Præparater.

Skolens naturhistoriske Samling.

1. Pattedyr.

1. Skelet af Mennesket.
2. Skelet af Huuskatten (*Felis domestica*).
- *3. Cranium af Huushunden (*Canis familiaris*).
- *4. do. af Ræven (*Canis vulpes*).
5. do. af Iisbjørnen (*Ursus maritimus*).
- *6. do. af Grævlingen (*Meles Taxus*).
- *7. do. af Huusmaaren (*Mustela foina*).
8. do. af den spættede Sælhund (*Phoca vitulina*).
9. do. af Hesten (*Equus Caballus*).
10. do. af Svinet (*Sus scrofa domestica*). Gave fra Eleverne Karl og Povl Grønvold 1870.
11. do. af Vildsvinet (*Sus Scrofa*), defect.
- *12. do. af Raadyret (*Cervus Capreolus*).
13. do. af den brune Rotte (*Mus decumauus*).
- *14. do. af Haren (*Lepus timidus*).
15. Et udstoppet Exemplar af Muldvarpen (*Talpa europæa*).

16. Et udstoppet Exemplar af Pindsvinet (*Eri-naceus europæus*).
17. Klove af Raadyret (*Cervus Capreolus*).
18. Takker af samme. Gave af Eleven Frederik Holm 1870.
19. Klove af Rensdyret (*Cervus tarandus*).
20. Den langørede Flagermuus (*Vespertilio au-ritus*) i Spiritus. Gave fra Eleven Georg Olsen 1870.
21. En Samling. Tænder af forskellige Pattedyr. Gave fra flere Elever 1870.

2. Fugle.

22. Skelettet af en Hane (*Phasianus Gallus*).
23. Cranium af Duehøgen (*Astur palumbarius*). Gave fra Eleven Herman Schultz 1870.
24. do. af Sløruglen (*Strix flammea*). Gave fra Eleven Oscar Heide 1870.
- *25. do. af Sangdroslen (*Turdus musicus*).
26. do. af Marklærken (*Alauda arvensis*). Gave fra Eleven Axel Mathiesen 1870.
- *27. do. af Træløberen (*Certhia familiaris*).
- *28. do. af Vildanden (*Anas Boschas*).
29. Et udstoppet Exemplar af Havliten (*Anas glacialis*).

3. Krybdyr.

30. Skindet af en Kvælerslange (*Boa sp.*). Gave fra Consul Hoyer i Sydamerika ved Lærer Toepfer 1870.
31. Den almindelige Snog (*Tropidonotus natrix*) i Spiritus.
32. Æskulapsnogen (*Coluber Æsculapii*) i Spiritus.
33. Hugormen (*Pelias berus*).
34. Staalormen (*Anguis fragilis*). Gave fra Eleven Ludvig Christensen 1870.

35. Det levendefødende Fiirbeen (*Lacerta vivipara*).
36. Et udstoppet Exemplar af en Leguan (*Iguanasp.*).
37. Den geometriske Skjoldpadde (*Testudo geometrica.*)
38. Den græske Landskjoldpadde (*Testudo græca*).
39. Den europæiske Sumpskjoldpadde (*Emys europæa*).

4. Padder (i Spiritus).

40. Den store Salamander (*Triton cristatus*).
41. Den lille Salamander (*Triton punctatus*).
42. Løvfrøen (*Hyla viridis*) Gave fra Eleven Ludvig Christensen 1870.
43. Den brune Frø (*Rana temporaria*). Gave fra samme Elev 1870.
44. Strandtudsen (*Bufo calamita*). Gave fra samme Elev 1870.
45. Skruptudsen (*Bufo vulgaris*). Fra Lærer Toepfer.
46. } Haletudser paa forskjellige Udviklingstrin.
47. }

5. Fiske.

48. Hovedet af en Hai.
49. Rygraden af en Hai.
50. do. af en Rokke.
51. Et Rokkeæg.
52. Sværdet af en Sværdfisk (*Xiphias gladius*).
53. 2 Exemplarer af Ulken (*Cottus scorpius*).
Gave fra Hr. Materialist Povlsen i Slagelse 1870.

54. Den lille Hundesteile (*Gasterosteus pungitius*).
Gave fra Eleven Ludvig Christensen 1870.
55. Skruppen (*Pleuronectes flesus*). Gave fra
samme Elev 1870.
56. Karudsen (*Carassius vulgaris*). Gave fra
samme Elev 1870.
57. Gedden (*Esox Lucius*). Gave fra samme Elev.
58. Flyvefisken (*Exocoetus volans*).
59. Aborren (*Perca vulgaris*). Gave fra Eleven
Theodor Johansen 1870.

6. Løddyr.

- 60, 61, 62. Tre Kasser med Insekter, af hvilke
især Sommerfuglene ere godt repræsenterede.

7. Straaldyr.

63. Nogle Søstjerner (*Asterias* sp.) i Spiritus.
- 64--65. Et Par Koraller; fra Lærer Toepfer 1870.

De med * betegnede Gjenstande ere anskaffede til Skolen
1870 og skeletterede af Lærer Toepfer.

Planteriget.

- Kartebollens Kurv (*Dipsacus sylvestris*). Gave
fra Fru Øland 1869.
- Huussvampen (*Merulius lacrymans*).
-

Skolens Disciples Bogsamling.

(Fortsættelse fra Programmet for 1868.)

-
- 449 Both: Kulsvierne.
 450 J. L. Heiberg: Poetiske Skrifter (3die Bd.)
 451 Lyser: Abendländische 1001 Nahct (15tes
 Bdchen, 1 Abth.).
 452 Almanach der Revolutionscharaktere (1796).
 453 C. U. Sundt: Udtog af en Dagbog (1827).
 454 J. L. Heiberg: Urania (1844).
 455-56 Aftenlæsning (1868).
 457 Folkekalender for 1869.
 458 H. F. Evald: Knud Rydbjergs Livseventyr.
 459-65 Aftenlæsning.
 466 Marryat: Percival Keene.
 467 A. Nielsen: Bondeliv (tredie Samling, 1869).
 468 Aftenlæsning.
 469 N. F. S. Grundtvigs Digte (1869).
 470-482 Aftenlæsning.
 483 Marryat: Mr. Midshipman Easy.
 484-512 Folkelæsning.
 513 Smiles: Egen Kraft.
 514 Rundt paa Jorden.
 515-16 Folkelæsning.
 517 Aftenlæsning.
 518 Folkekalender for 1870.
 519 H. Ibsen: Kongs-Emnerne.
 520 Marryat: Frank Mildmay eller Søofficieren.
-

SKOLEEFTERRETNINGER.

Ved forrige Skoleaars Slutning fratraadte Cand. Zahrtmann, efter forudgaaende til mig og Skoleudvalget afgiven Meddelelse, sin Lærervirksomhed ved Skolen. Jeg bragte ham, ved Meddelelsen af Aarsprøvens Udfald, Medlæreres og Elevers hjertelige Tak for de rige Frugter af hans Kundskabsfylde og Lærergaver, der ville sikre hans tiaarige Virksomhed i Skolens Tjeneste — begyndt i Mai 1859 — et varigt Minde, og tolkede ældre og yngre Venners gode Ønsker for hans Fremtid.

I Aarets Løb ere to Elever, Valdemar Kru-ckow Engberg (2 Kl. A) og Julius Hansen (1 Klasse) afgaaede ved Døden. Den Første bortrykkedes den 30. Juli, af Hjernebetændelse, den Sidste, 26. September, ved et Ulykkestilfælde i et Dampmaskineri. Deres Lærere og Kammerater deeltog hjertelig i Sorgen over, at de lyse Forhaabninger, som Forældrene, og med dem Skolen, havde knyttet til deres timelige Fremtid, saa tidlig skulde udslukkes. Den hele Skole fulgte Julius Hansen til Jorden. Ved Adsplittelsen i Sommerferien var den bleven hindret i at give sin Deeltagelse i Sorgen over Valdemar Engbergs Bortgang det samme synlige Udtryk.

Om det ved Hr. Zahrtmanns Fratræden ledigtblevne Embede indkom 38 Ansøgninger. Af Ansøgerne indstillede jeg fire til Byraadet, der blandt disse valgte Hr. Seminarist Peter Anton Emil Toepfer, som tiltraadte Embedet umiddelbart efter Sommerferien, ved hvilken Leilighed jeg udtalte mig omtrent saaledes:

„Jeg har ønsket den hele Skole, mine Medlærere og Elever, samlet, ikke blot for ved Skoleaarets Begyndelse at udtale et „Vel mødt til Arbeidet!“ men ogsaa for særlig at byde Dem, kjære Hr. Toepfer! et hjerteligt Velkommen hos os som Medarbejder i Lærerkredsen. De overtager Arbeidet efter en Mand, der i 10 Aar virkede her med sjælden Dygtighed, en Arv, der ikke er let at hæve. Men deres særlige Hverv herinde er Dem ikke fremmedt. De har med Held virket som Lærer netop i de samme Fag, som De her skal overtage, og i en med vor beslægtet Lærestanstalt. Det særdeles hædrende Vidnesbyrd, De har medbragt fra hiin Skole, fra Sønderborgs Realskole, borger for, at De ogsaa her med Hæder vil udfylde Deres Lærersplads. Jeg kjender Dem allerede nok til at vide, at De ikke anseer en Lærer for færdig derved, at han engang har tilegnet sig det Kundskabsstof, han skal meddele sine Elever. Det gamle Ord, at Verden opholdes kun ved uafbrudt at gjenskabes, har sin Sandhed ogsaa for den menneskelige Dannelse lille Verden. Kun den Lærer, der har Mod til at afkaste gammel Slendrian, til at bryde nye Baner, til at arbejde paa Forfremmelse i Kundskaber, i Lærerdygtighed og, fremfor Alt, i Kjærligheden, uden hvilken hans Gjerning bliver gold, kun han er i Sandhed dannet, og kun han kan fremme Dannelsen hos Andre. Jeg veed, at dette ogsaa er Deres Opfattelse af en Lærers store Kald, og derfor hilser jeg Dem dobbelt velkommen hos os.

For Deres Virksomhed herinde er ogsaa det mig et lykkeligt Varsel, at De i en Tid og i et Folk, der desværre alt for godt forstaaer Kunsten at nyde, har viist, at De forstaaer den langt sværere: at ofre. De livsvarige Mærker, med hvilke Nærkampen ved Sankelmark gav Dem, den Frivillige, gyldigt Hjemlov, hindrede Dem ikke i atter at møde

frivillig under Danebrog for ved Lundby endnu engang at bløde for Fædrelandet. Det er personlige Forhold; men en Lærers personlige Forhold ere af største Betydning for Skolen. Gjælder det for Enhver, det gjælder dog først og fremmest for Den, der skal veilede de Unge og Ubefæstede, dette: „ikke at forarge en Eneste af disse Smaae.“ Saa høit naaer Ingen, at han tør henvise til sig selv som til et Mønster. Enhver Skole er for saa vidt en Høiskole, som den skal lære de Unge at stile saa høit, at intet blot menneskeligt Forbillede strækker til. Men denne høie Lærdom er kun Tant, naar vi Lærere ikke stræbe op til de samme Høider, til hvis lyse Tinder vi bør vise de Unge Vei. Og at De, kjære Hr. Toepfer! i Fredens og Skolens stille Gjærning vil holde denne Tanke, denne Følelse, denne Villie fast, som De har gjort det i Fred og Ufred histovre hos vore lidende Brødre, Sønderjyderne, dertil give Gud Dem sin Naade og sin Kraft!“

Paa Realskolens Murtinde opsattes den 7de October en Indskrift i Jernbogstaver, saalydende:

Ave og Ast

Gjør frels og fast.

I Sorø Amtstidende for samme Dag indrykkede jeg følgende Redegjørelse for hvad jeg havde søgt at udtale i dette Tankesprog:

„Da Een og Anden muelig turde studse over ikke ganske at forstaae, hvad han føler at han dog, da det er Dansk og ikke, som i ældre Tider ved lignende Leiligheder, Latin, burde forstaae, er det vel ikke afveien at gjøre opmærksom paa, at Ave er den gamle danske Betegnelse for hvad vi nu

meest kalde Tugt eller Tvang; det til Lydighed Bindende, medens Ast betyder Kjærlighed, det med Mildhed Vindende. Ave bør være saadan, at den ikke nedslaaer den Unges Frihedsaand og Aandsfrihed, men tværtimod opelsker den, gjør frels, d. e. fri, og Ast bør ikke være den vamle og slappe, kun med Urette saakaldte Kjærlighed, men den, der gjør den Unge fast og stærk til at værne om alt Sandt, Skjønt og Godt, til at overvinde Verden. Det er altsaa Indøvelsen i Loven og Evangeliet i disses videste Forstand, der ved Indskriften er betegnet som Dannelsens store Hverv.“

Den 18de October stedtes, i Overværelse af Skytteforeningens Bestyrelse og andre militære og civile Auctoriteter, 15 af Realskolens Elever, der nu (tilligemed 1 ved Prøven Fraværende) danne 3die Deling af Sorø Amts Skytteforenings 1ste Kreds, til Kapskydning paa 200 Alen om 3 af Skoleudvalget og Lærerne udsatte Præmier. Hver Skytte gjorde 3 Skud. Resultatet var 69 Points i 28 Træffere.

1ste Præmie, Barfods Fortællinger af Fædrelandets Historie, vandtes af

Frederik Christian Frederiksen (8 Points);

2den Præmie, et Tegnebestik, af

Georg Frederik Edvard Victor Olsen (8 Points);

3die Præmie, et Drikkebæger, af

Frederik Christian Blixencrone Gunner-
sen Harboe (7 Points).

Paa Grund af ugunstigt Veir opgaves den militære Aarsprøve for Skolens samtlige Elever.

Før Skolens Prøve, ved Kapskydningen 10 October for den samlede 1ste Kreds af Sorø Amts Skytteforening havde af dens 3die Deling (af hvilken 4 mødte) ovennævnte Frederik Christian Frederiksen paa 200 Alen (7 Points i 3 Skud) vundet en Præmie (en Jagtkniv-Bærer).

Fra Slutningen af November til Nytaar afholdtes Hr. Garben ved Sygdom fra sin Skolegjerning. Hr. Procurator Drechsel og Hr. Kjøbmand C. G. Kjerulff viste Skolen den Velvillie at vicariere henholdsvis i 16 og 9 af hans ugentlige Timer, medens Hr. Rosendahl overtog 2 og jeg de øvrige, hvorved Antallet af mine ugentlige Timer, der fra Skoleaarets Begyndelse havde været 23, forøgedes til 33. — Under Hr. Lunds kort før Paasken begyndte og enduu vedvarende Sygdom ere henholdsvis 5 og 24 af hans ugentlige Timer velvillig overtagne af min Broder, Cand. philol. B. T. Dahl og Hr. Seminarist E. Rønne-Olsen. De øvrige af Hr. Lunds Timer har jeg overtaget, hvorved Antallet af mine faste Timer under Vicariatet har været 31, et Antal, jeg saavel af Hensyn til de ikke faae Extratimer, jeg altid i Skoleaarets sidste Halvdeel giver Skolens øverste Klasse, som paa Grund af mine øvrige Forretninger i Skolens Tjeneste, ikke har burdet overskride.

Fra Nytaar ophørte af pecuniære Grunde, ifølge Skoleudvalgets derom meddeelte Beslutning, Underviisningen i Samsang, hvorved Udgifterne til 1 ugentlig Sangtime og Fortepianoleien bortfaldt.

Den 28de Februar udmærkedes Hr. Tegnelærer J. Hansen med Danebrogsmændenes Hæderstegn.

Antallet af de Bøger, der i det forløbne Skoleaar ere blevne udlaante til Eleverne af den for dem bestemte Bogsamling, har været 1010 (til 4 A. 38, 4 B. 258, 3 A. 118, 3 B. 244, 2 A. 243, 2 B. 109); Medlemmernes Antal 49 (i de nævnte Klasser henholdsvis 6, 12, 5, 13, 8, 5.)

Den 27de November gave flere af Skolens Elever i Gymnastiksalen en dramatisk Forestilling, hvis Pengeudbytte de havde bestemt til Anskaffelsen af en Skolefane. — Den 25de Februar holdtes et Skolebal. Den 25de Mai gjorde Skolen — ad Jernbanen — en Skovtour til Sorø. Før den tiltraadtes, indviedes den nye Fane, hvis Stang Alfred Petersen, Elev af Skolens 3die Klasse A, havde smykket med en af ham selv udskaaren Athene-Ugle. Ved Faneindvielsen afsang Eleverne en af mig forfattet Sang:

Vær hilset Du, vort Mærke!
 Vort himmelfaldne Flag!
 Med Dig de Smaae er stærke,
 I Mulm Du varsler Dag.
 Til Lysets Gjerning sender
 Du Modervarmen sød,
 Og Drengens Hjerte brænder
 For Dig i Liv og Død.

Til Skoven ud, vort Banner!
 I Dag Du viser Vei:

Din røde Dug Du blander
 Med Tymme Bondes Mai.
 Som han mod Himlen rakte
 Maigrenen ung og prud,
 Vor Fosterjord Du bragte
 Fra Himlen Seiersbud.

Den Saga skal vi mindes,
 Saalænge Hjertet slaaer;
 Paa Pletten skal vi findes,
 Naar Kampens Hvirvel gaacr —
 See! vore Hjerter gløde,
 Som var alt Timen nær;
 Du stevner os til Møde,
 Og Alle svare: Her!

Den i forrige Skoleaar for enkelte Fags Vedkommende begyndte Deling af 4de Klasse har siden dette Skoleaars Begyndelse, da Klassens store Elevantal allerede af Hensyn til Rummet paabød det, været gennemført ved Underviisningen i alle Fag undtagen Religion og Gymnastik. Jævnførelse af Erfaringerne fra Tiden før Delingen med de i Aarets Løb vundne har tilfulde godtgjort de ved Forandringen opnaaede Fordele for begge Afdelinger, navnlig for 4 Klasse B., der tidligere i sidste Halvdeel af hvert Skoleaar maatte lide under det uafviselige Hovedhensyn til Dimittendholdet. Delingen, som jeg vil søge fremdeles at fastholde uafhængig af det samlede Elevantal i 4 A. og 4 B., har naturligviis for Skolens Kasse medført en ikke ringe Meerudgift, der ingenlunde dækkedes ved den i de fleste af Læretimerne for 1ste Klasse og Forberedelsesklassen iværksatte Sammendragning, som jeg imidlertid vil stræbe efter, saa vidt mueligt, atter

at faae hævet, da ogsaa den medfører ikke faae Ulemper for Underviisningen.

Skolens Halvaarsprøve afholdtes paa sædvanlig Viis lige før Juleferien.

Til dette Aars Realafgangsprøve, hvis mundtlige Deel overværes af Hr. Professor V. Bjer- ring som Examenscommissær, stedes de 10 Elever, der danne øverste Klasse (4 A.)

Skolens Læseplan og Underviisningens Gang gjennem alle Fag og Klasser vil sees af følgende Udsigt over, hvad der er gennemgaaet i det forløbne Skoleaar:

Forberedelsesklassen.

Børnene optages i denne Klasse helst i Sexaarsalderen, ogsaa aldeles uden Forkundskaber.

Til dansk Læsning er brugt Matzens danske Læsebog for de lavere Klasser; nogle af Versene i Bogen ere lærte udenad. I Slutningen af Aaret Afskrift paa Tavle efter Bogen. Ved Fortælling og Samtale stræber man at vække Børnenes Sands og udvide deres Forestillingskreds i forskjellig Retning. I Historie mundtlig fortalt og gjengivet enkelte Stykker af Danmarkshistorien, især af Gudelæren

og Sagnhistorien. I Skrivning læres foreløbig kun eet Alphabet (det engelske); Eleverne maae, for at opflyttes, være komne saa vidt, at de kunne skrive læselig Sammenskrift. I Regning have de Flinkere gennemgaaet de fire Regningsarter med ubenævnte Tal paa Tavle; de tilsvarende Tabeller ere lærte i smaae Lectier. Hyppig Hovedregning. I Sang er lært Text og Melodie til en Deel lette Børnesange. I Tegning Øvelser paa Tavle efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle. To Timer ugentlig Legemsøvelser (ligesaa i de øvrige Klasser).

1ste Klasse.

I denne Klasse begyndes Bibelhistorie, Tydsk, Geographie og Naturhistorie. I Tydsk befæstes reen Udtale ved Chorlæsning, naar Lectien gives for. Det overholdes ved Fagene til Udenadlæren, at Læreren fortæller næste Dags Lectie, uafhængig af Lærebogens Ord og med saadanne Tilføielser, som tjene til at gjøre Indholdet ret anskueligt. Naturhistorie læres uden Bog, saaledes at Læreren til Forviisningen af naturhistoriske Billeder knytter Forklaringer og Fortællinger, som næste Gang gjengives af Eleverne.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle Testament indtil det babylonske Fangenskab; desuden ere 17 Psalmer lærte udenad. I Dansk er gennemlæst Matzens Læsebog, 2den Deel; i Forbindelse hermed Staveøvelser, Taledelene samt Noget af Sætningslæren gennemgaaede mundtlig; 17 Digte ere lærte udenad efter Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel; dansk Dictat to Gange ugentlig dels med, dels uden Forberedelse. I Tydsk er læst af Listovs Elementarbog Side 1—28. I Historie efter „En Vise om Danmarks Konger“

de første 20 Vers udenad med Forklaringer, samt mundtlig fortalt og gjengivet enkelte Stykker af Danmarkshistorien, især af Gudelæren og Sagnhistorien. I Geographie er efter Rimestads Lærebog for Borger- og Almueskoler Danmark omhyggelig gennemgaaet; desuden er der givet en Oversigt over Europa og over Jorden efter Globus. I Naturhistorie efter mundtlig Gjennemgang og Foreviisning af Billeder: Pattedyrene, Fuglene og Fiskene. I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte Tal; Hovedregning og Tabel. Sang i Forening med Forberedelsesklassen (s. o.) Skrivning efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne. Tegning efter Helstedes Tegnebog; hver tredie Gang efter Lærerens Fortegning paa Skoletavlen.

2den Klasse B.

Af nye Fag optages her: Historie, Engelsk og Musiklære; Underviisningen i Religion udvides ved Optagelse af Katechismus. Hvad der ved forrige Klasse er bemærket om Lectiernes Gjennemgang med Choralæsning og Fortælling, finder ogsaa Sted her og i den følgende Klasse. Foruden Øvelserne i Skrivning paa Skolen fordres her og i de tre følgende Klasser eengang om Ugen nogle Sider Hjemmeskrivning.

I Religion er læst efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus de ti Bud; af Balslevs Bibelhistorie fra det babylonske Fangenskab til „Nogle andre Fortællinger af Jesu Liv“; nogle Psalmer. I Dansk er Matzens Læsebog, 2den Deel benyttet til Læseøvelser og Analyse; det Væsentligste af Sproglæren efter Svendsens Schema; 2 Gange ugentlig Dictat, som gennemses paa Skolen, saaledes

at Læreren sætter Mærke ved Feilene, der rettes af Eleverne selv. I Tydsk af Listovs Elementar-bog Side 22—81; efter Beissels tydske Grammatik er læst Artiklen, Adjectiverne, Pronominerne, Præpositionerne og den regelmæssige Conjugation. I Engelsk er gennemgaaet Listovs Ledetraad til St. 48 incl.; de danske Stykker ere baade mundtlig og skriftlig oversatte paa Engelsk, hvorved Hjælpeverberne, den regelmæssige Conjugation og Pronominerne ere nøiagtig gennemgaaede. I Historie efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie forfra til Christian den 9de. I Geographie efter Rimestads Lærebog for Borger- og Almueskoler Europa. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog Pattedyrene, Fuglene, Fiskene, Krybdyrene og Padderne. Skolens Naturaliesamling og Afbildninger benyttes flittig her som ved den hele naturhistoriske Underviisning. I Regning benævnte Tal samt Reguladetri i lette Exempler; Tabel og Hovedregning. I Musyklære det Væsentligste af Bulls kortf. Musyklære; endeel Sange, fordetmeste efter Berggreens Sangbog; indtil Nytaar Samsang efter samme Bog (trestemmige Sange) i Forbindelse med 3die og 4de Klasse; efter Nytaar kun eenstemmig Sang. I Tegning Fortsættelse af Helsted, samt efter trykte Fortegninger eller efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle.

2den Klasse A.

Her optages af Nyt Fransk; de øvrige Fag fortsættes og udvides.

I Religion af Forklaringen t. Katech. fra Læren om Synden til Jesu Christi Gjærning; af Balslevs Bibelhistorie fra „Nogle Fortællinger af Jesu Liv“ Bogen ud; nogle Psalmer. I Dansk 9 Digte lærte udenad efter Krossings poet. Læsebog, 2den

Deel; iøvrigt som 2den Klasse B. I Tydsk af Rungs Læseb. for de lavere Kl. S. 1—48; af Beissels tydske Grammatik som i forrige Klasse., desuden uregelmæssige Verber. I Engelsk Listovs Ledetraad fra St. 48's blandede Øvelser og ud. I Fransk Ploetzes Syllabaire français. I Historie, efter Nissens mindre Lærebog i Danmarks Historie, Danmark under Oldenborgerne indtil Christian den 9de. I Geographie til Vesteuropa efter Rimestads mindre Lærebog. I Naturhistorie, efter Feddersens Naturens Bog, Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Fiske og Insekter. I Regning Reguladetri; Tabel og Hovedregning. I Musiklære en noget udvidet Gjentakelse af Bulls Musiklære; Samsang efter Berggreens trestemmige Sange, som i 2 B. Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

3die Klasse B.

Her optages af Nyt Arithmetik, geometrisk Tegning og Plantelære.

I Religion er læst det gamle Testament efter Angers Udtog af den bibelske Historie, og Christendommens Hovedlærdomme (tildeels efter Balslev); nogle Psalmer lærte udenad. I Dansk Oplæsning og Analyse af Matzens danske Læsebog, 2den Afdeling; Noget af Formlæren efter Bojesens danske Sproglære; Nordens Mythologie mundtlig gennemgaaet til skriftlig Gjengivelse og belyst ved Oplæsning af enkelte Partier af Øhlenschlægers „Nordens Guder“; Stil 2 Gange om Ugen, bestaaende i Gjengivelse af noget Forelæst, selvalgte Fortællinger med opgivet Emne, lettere Beskrivelser, afvexlende med Dictat; Øhlenschlægers „Dronning Magareta“, „Palnatoke“ m. fl. ere benyttede til Oplæsning. I Tydsk af Rungs Læsebog for de

lavere Kl. S. 152-204, Bøiningsformerne heelt gennemgaaede; een Stil ugentlig efter Jürs og Rungs Materialier. I Engelsk Listovs Læsebog 1ste Afdeling fra 1—23; Grammatik efter Rosing; Listovs Stiløvelser fra 1—23 mundtlig og skriftlig gennemgaaet. I Fransk Fistaines Elementarbog fra S. 130—190 og fra 168—185; efter Beissels Grammatik Pronominer, Talord og Verber. I Historie, efter Barfods mindre Lærebog, Danmark under Oldenborgerne fra Christian den 4de til Christian den 9de. I Geographie efter Rimestads mindre Geogr. fra den spanske Halvø til det asiatiske Tyrki. I Naturhistorie Fugle, Krybdyr, Padder, Fiske og Leddyr efter Lützens mindre Lærebog, samt Indledningen til Botanik efter Petits Lærebog. I Arithmetik efter Steens elementære Arithmetik de fire Regningsarter, Decimalbrøk, Kvadratroduddragning, lette Ligninger af første Grad. I Regning Brøkgregning; Hovedregning. Samsang efter Bergreens trestemmige Sange indtil Nytaar; fra Nytaar deels Musiklære, deels eenstemmig Sang. Tegning, ogsaa geometrisk af og til, og Perspektivtegning i denne og de følgende Klasser.

3die Klasse A.

Af Nyt optages her Geometrie og Naturlære.

I Religion som i 3 B. I Dansk Matzens danske Læsebog, 2den Afdeling, benyttet til Oplæsning og Analyse; enkelte Partier af Bojesens danske Sproglære gennemgaaede; Stileopgaverne af lidt vanskeligere Natur end i 3die Klasse B.; i Slutningen af Aaret er forelæst og derefter skriftligt gjengivet Afhandlinger over Emner, hvis Behandling kræver en modnere Tænkning; Oplæsning af Øhlenschlägers „Correggio“, „Dronning Marga-

reta“, „Landet fundet og forsvundet“, „Palmatoke“ og „Balder hiin Gode“. I Tydsk af Hjorts Læsebogs prosaiske Deel S. 1—46; efter Simonsen Formlæren repeteret; Stiil eengang ugentlig. I Engelsk af Listovs Læsebog 1ste Afdeling fra S. 23 Bogen ud; mundtlig og skriftlig Stiil efter Listovs Stiiløvelser fra S. 23 Bogen ud; Grammatik efter Rosings engelske Grammatik. I Fransk J. Pios Contes français til S. 44; Formlæren efter Beissels fr. Gram. I Historie efter Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie fra Christian den 1ste Bogen ud; Verdenshistorie forfra indtil Anlæggelsen af Rom. I Geographie efter Rimestads mindre Geogr. Danmark og fra Afrika ud. I Naturhistorie Fugle, Krybdyr, Padder, Fiske og Insekter efter Lützens mindre Lærebog, og efter Petits Lærebog Indledningen og enkelte Familier af Femtalsplanterne. I Naturlære er der, med Holtens Lærebog som Grundlag, ved Forsøg og Forklaringer givet en Oversigt over de almindeligste Naturlove. I Arithmetik Steens elementære Arithmetik fra Proportioner Bogen ud; Steens elementære Algebra forfra til Rod; Ligninger af 1ste og 2den Grad. I Geometrie efter Mundts Lærebog de fire første Capitler. Skriftlige matematiske Øvelser. I Regning Procent- og Rentesregning, samt omvendt og sammensat Reguladetri; Hovedregning. Sang i Forening med 3die Kl. B. (s. o.). Tegning, meest geometrisk.

4de Klasse B.

Af Nyt optages her Chemie.

I Religion Reformationens Historie og Reformationens Indførelse i Danmark; det gamle Testaments Bibelhistorie. I Dansk Stile til Øvelse deels i Gjengivelse af noget i Skolen Læst, deels i selvstændigere Tankeudvikling; Oplæsning af dan-

ske Værker; Oplæsning og Analyse af Hammerichs „Danske Læsestykker“. I Tydsk Schillers Vilhelm Tell og af Hjorts st. t. Læsebog circa 20 Sider; det Vigtigste af Syntaxen efter Simonsens Gram.; Stile med tilhørende Omstile. I Engelsk: Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter 1ste Hefte; Rosings Gramm.; Stile efter Listovs Stiløvelser. I Fransk Fistaines Lectures variées S. 15—33, S. 58—79, S. 133—146, S. 174—210; Formalæren efter Krøyers Gram. I Historie Hist. vigt. Begivenhed til Ludvig den 14de; Danmarks Historie efter Barfods Lærebog forfra til Frederik den 3die. I Geographie Størstedelen af Rimestads mindre Geographie. I Naturhistorie Dyreriget fra Fuglene repeteret efter Lützens mindre Lærebog; Plantelæren gennemgaaet indtil de eenfrøbladede Planter efter Petits Lærebog; Plantelæren gennemgaaes i Sommermaanederne, da der haves levende Planter; oftere botaniske Excursioner. Naturlære efter Holtens Lærebog indtil Galvanisme. I Arithmetik Steens Elementær Algebra til Logarithmer; ligeledes Liguinger af 1ste og 2den Grad. I Geometrie Mundts Lærebog i den plane Geometrie, 4de og 5te Capitel; jævnlig skriftlige Opgaver. I Regning allehaande praktiske Regne-Opgaver, for at udvikle Tænksomheden og Opfindelses-Evnen. Samsang efter Berggreens trestemmige Sange. Tegning deels Frihaands efter Gibsafstøbninger, deels geometrisk (Projections-tegning).

4de Klasse A.

Denne Klasse afsluttes med Realafgangsprøven („den strængere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er 15 Aar. Af Nyt optages Svensk.

I Religion det Samme som 4de Kl. B. I Dansk Stile vekselsvis med Gjengivelsens, Selv-

tænkningens og Indbildningskraftens Udvikling som Hovedformaal. Af og til Opgaver besvarede i Foredrag for og Samtale med Eleverne. Oplæsning af danske Værker. I Svensk nogle af Hammerichs „Læsestykker“. I Tydsk repeteret (deeltviis ogsaa første Gang læst) Hjorts Læsebog S. 20—122, Schillers Wilhelm Tell og Göthes Götz von Berlichingen; Simonsens Grammatik; Stile sædvanlig hver Uge. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1ste og 2det Hefte, (Lauritzen: Maryatts The children of the new forest S. 1—100 og 2det Hefte af Listovs Udvalg; P. Trock: The children of the new fr. S. 1—200); Rosings Grammatik; Stile sædvanlig hver Uge. I Fransk Fistaines Læsebog S. 15—33, 58—94, 99—104, 174—214, 226—246, 270—287, 314—380; Krøyers Grammatik, med Forbigaaelse af enkelte Stykker af Syntaxen. I Historie Kofods fragmentariske Lærebog; Barfods Danmarkshistorie. I Geographie Rimestads mindre Lærebog. I Naturhistorie Zoologie efter Lützens mindre, Botanik efter Petits Lærebog; af og til Excursioner. I Naturlære Holtens Lærebog m. Undt. af enkelte Partier, navnlig Læren om Lyset; Johnstrups „De chemiske Grundstoffer. I Arithmetik og Geometrie det krævede Curcus henholdsviis efter Steens og Mundts Lærebøger; nogle Tilføielser og Ændringer skriftlig meddeelte; jævnlig skriftlig Løsning af Opgaver. — I Regning allehaande praktiske Opgaver til Udvikling af Tænksomheden og Opfindelsesevnen. Samsang efter Berggreens trestemmige Sange (Sangunderviisningen i denne Klasse ophørt ved Nytaar). Tegning deels Frihaands efter Gibsafstøbninger, deels geometrisk (Projectionstegning); af og til, udenfor Skoletiden, Perspektivtegning.

STATISTISKE MEDDELELSER.

Til den ifjor afholdte Real-Afgangsprøve her i Skolen var af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet Professor Mundt beskikket som Examenscommissær. Den skriftlige Prøve fandt Sted 22, 23, 25 og 26 Juni, Form. og Eftermiddag (8—12 og 4—8); den mundtlige Prøve afholdtes 15, 16 og 17 Juli i Fransk (overhørende Lærer: Cand. phil. Rosendahl; Meddommere: Hospitalslæge Prah og Bestyreren); Engelsk (Cand. phil. Rosendahl; Bogholder Dige og Cand. theol. Garben); Tydsk (Cand. theol. Garben; Proc. Drechsel og Bestyreren); Historie (Cand. Zahrtmann; Skolebestyrer Hoffman og Cand. theol. Garben); Geographie (Cand. theol. Garben; Skolebestyrer Hoffman og Cand. Zahrtmann); Naturhistorie (Cand. Zahrtmann; Læge Ditlevsen og Exam. polyt. Lund); Naturlære (Exam. polyt. Lund; Prof. Mundt og Bestyreren), Arithmetik og Geometrie (Bestyreren; Prof. Mundt og Exam. polyt. Lund). Udarbejdelserne i Modersmaalet bedømtes af Bestyreren, som Faglærer, Dr. Viborg og Cand. theol. Lassen som Meddommere; Frihaandstegning og Skrivning af Tegnelærer Just Hansen, Toldforvalter Raadmand V. Lauritzen og Cand. theol. Lassen.

Til denne Prøve stedtes:

1. Rudolf Jørgen Christian Christensen, Søn af Hr. Skolelærer Christensen i Østeralling, født 8 Dec. 1853, indtraadt i Skolen 22 August 1867;

2. Valdemar Christensen, Søn af Hr. Pastor Christensen i Svallerup, født 9 Mai 1852, indtrandt i Skolen 22 October 1867;

3. Gunner Gunnensen Harboe, Søn af Hr. Grosserer J. Harboe i Skjelskør, født 10 April 1852, indtraadt i Skolen 23 Juli 1862;

4. Peter Oluf Emil Hviid, Søn af Hr. Møller Hviid i Lundforlund, født 19 August 1854, indtraadt i Skolen 14 Juni 1864;

5. Ernst Hans Frands Knipschildt, Søn af Hr. Forpagter Knipschildt paa Lindeskovsgaard, født 20 October 1852, indtraadt i Skolen 26 October 1863;

6. Peter Knud Larsen, Søn af Hr. Murmester Larsen i Slagelse, født 11 October 1854, indtraadt i Skolen 1 Mai 1862;

7. Jens Sophus Møller, Søn af Hr. Pastor Møller i Aarby, født 22 April 1852, indtraadt i Skolen 22 Juli 1866.

Udfaldet var følgende:

	Modersmaalet.	Tydk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geographie.	Naturhistorie.	Naturlære.	Aritmetik og prakt. Regning.	Geometrie og geom. Tegning.	Skrivning og Prihaandsterning	Points.
R. Christensen	mg	mg	g	mg	ug	mg	ug	mg	ug	ug	mg	79
V. Christensen	mg	g	g	g	g	g	g	mg	g	g	g	59
G. Harboe	g	g	g	g	mg	g	mg	ug	g	g	mg	64
E. Hviid	g	g	g	tg	g	g	g	tg	mg	g	g	49
E. Knipschildt	g	tg	tg	tg	g	mg	g	tg	tg	tg	mg	35
K. Larsen	mg	g	g	g	tg	mg	mg	g	mg	ug	g	62
J. Møller	g	tg	tg	g	mg	g	tg	g	mg	mg	mg	51

Herefter afgik disse 7 Elever fra Skolen med Afgangsbeviis.

Opgaverne til den skriftlige Prøve vare:

I Modersmaalet:

1. Bunden Opgave:

Dronning Margrethe af Danmark.

2. Fri Opgave:

Myren og Myretuen som Billede af menneskelig Virksomhed og menneskeligt Liv.

I Tydsk:

Antallet af de ved St. Bernhardthundene reddede Mennesker er stort og bliver samvittighedsfuldt optegnet i Hospitiets Annaler. Den berømteste Hund af denne Race var Barry, det utrættelig, virksomme og troe Dyr, som reddede over 40 Menneskers Liv. Dens Iver var overordentlig. Var der mindste Udsigt¹⁾ til Sneestorm²⁾ og Taage, holdt Intet den mere tilbage i Klosteret. Rastløs søgende og gjøende³⁾, gennemforskede den altid de farligste Egne. Dens elskværdigste Bedrift i dens tolvaarige Tjeneste fortælles saaledes:

Den fandt engang i en Isgrøtte et halvstivfrossent⁴⁾, vildfaren de⁵⁾ Barn, som allerede var bukket under for den dødbringende Søvn. Strax slikkede⁶⁾ og varmede den det med Tungen, indtil det vaagnede op og vidste derpaa ved Kjærtegn⁷⁾ at bevæge det til, at det satte sig op paa dens Ryg og holdt fast ved dens Hals. Saaledes kom den med sin Byrde triumpherende tilbage til Klosteret.*)

1) at være Udsigt til — sich künden, 2) Schneegestöber, 3) at gjøe — bellen, 4) halberstarrt, 5) verirrt, 6) lecken, 7) Liebkosung.

I Engelsk:

Den væsentligste Aarsag, som gjorde Sammensmeltningen¹⁾ af de forskjellige Elementer i Samfundet saa ufuldkommen, var den overordentlige Vanskelighed, som vore Forfædre forefandt i at komme fra et Sted til et andet. Af alle Opfindelser, med Undtagelse alene af Alfabetet og Bogtrykkerpressen²⁾ have de, som forkorte Afstandene, mest bidraget til vor Slægts Civilisation. Enhver Forbedring af Befordringsmidler³⁾ er en Velgjerning⁴⁾ for Menneskeheden i moralsk, intellectuel og materiel Henseende; den letter ikke alene Udvekslingen⁵⁾ af de forskjellige Natur- og Kunstfrembringelser, men stræber ogsaa at fjerne alle nationale og provincielle Fordomme⁶⁾ og at sammenknytte alle Grene af den store menneskelige Familie. I det 17de Aarhundrede vare Beboerne af London, med Hensyn til ethvert

*) Kommaet efter „utrættelig“ (Lin. 4) og Manglen af Komma efter „op“ (Lin. 13) ere Trykfeil, der fandtes i Originalen til den tydske Stil. Ligesaa Manglen af Komma efter „Bogtrykkerpressen“ i den engelske Stil.

practisk Formaal, længere borte fra Reading end de nu ere fra Edinborg og længere fra Edinborg end de nu ere fra Wien.

1) fusion, 2) the printing press, 3) means of locomotion, 4) at være en Velgjerning = to benefit, 5) interchange, 6) antipathies.

I Arithmetik:

Værdien af

$$3 \sqrt{\frac{x^2 + 6x - 4}{x + 13} - \frac{x^2 + 5x + 3}{x + 12}}$$

beregnes for $x = 10,273$, idet Man først undersøger, om Udtrykket kan bringes til en for logaritmisk Regning bekvemere Form.

I Regning:

En Mand kjøber 235 Tdr. Hvede à 7 Rd. 24 Sk. med $1\frac{1}{2}$ pCt. Omkostninger, og 427 Tdr. Rug à 5 Rd. 28 Sk. med $2\frac{1}{3}$ pCt. Omkostninger. Ved Salget vinder han $14\frac{2}{7}$ pCt. Hvor Meget faaer han for det Hele?

I Geometrie:

1. Siden af en ligesidet Trekant er givet = $2' 8'' 7'''$ Decimalmaal. Hvad er dens Indhold?
2. En Cirkel har samme Omkreds, som denne Trekant. Hvad er Cirkelens Indhold?
3. Hvad er Forholdet imellem Cirkelens og Trekantens Indhold?
4. Kan det sidste Spørgsmaal besvares uden at kjende Siden?

I geometrisk Tegning:

En Trekant, hvis Sider ere ulige store, forvandles til en ligesidet.

Antallet af Skolens Elever er (17 Juni) 99; i Aarets Løb ere indkomne 15, udgaaede 18 (af dem 2 ved Døden) foruden de 7, som underkastede sig Afgangsprøven.

De ere fordeelte i følgende 8 Klasser:

4de Klasse A med 10 Elever.

—	—	B	—	12	—
3die	—	A	—	6	—
—	—	B	—	20	—
2den	—	A	—	11	—
—	—	B	—	20	—
1ste	—	—	—	13	—
Forberedelseskl.				7	—

Af disse ere 33 Udenbyes.

Efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling viser, i hvilke Fag og i hvormange Timer Underviisningen henholdsviis i 4 A og 4 B, i 3 A og 3 B, i 2 A og 2 B, i 1 Kl og Forberedelseskl. er fælles for hvert Klassepar, idet disse Timers Antal er stillet imellem de ikke fælles Timers Antal.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

	4de Kl.		3die Kl.		2den Klasse		1ste Kl.	Forb. Kl.
	A	B	A	B	A	B		
Religion og Bibelh.	1		2		2	2	2	
Modersmaalet . .	3	3	3	3	5	5	6	4
Tydsk	4	4	4	4	3	3	2	
Engelsk	3	3	3	3	3	3		
Fransk	3	3	3	4	4			
Historie	3	3	2	2	2	2	2	
Geographie	2	2	2	2	2	2	2	
Naturhistorie . . .	3	3	2	2	2	2	1	
Naturlære	3	3	2					
Mathematik	5	5	4	3				
Regning	2	2	2	3	3	4	5	
Skrivning	1*	1	1	2	2	3	5	
Tegning	3	2	2	2	2	2	2	
Musiklære og Sang			1		1	1	2	
Gymnastik	2**		2**		2		2	
	38	37	36	36	34	32	31	28

*) Ophørte ved Nytaar.

**) Een af disse Timer, fælles for 3 og 4 Kl., anvendt til militære Øvelser.

Mellem Lærerne er Underviisningen saaledes fordeelt:

- Cand. mag. Fr. Dahl, Skolens Bestyrer, underviser i Modersmaalet og Naturlære i 4 Kl. A., Matematik i 4 og 3 Kl.; 23 Timer ugentlig.
- Hr. Organist, Lieutenant V. Dahl i Musiklære og Sang i alle Kl., 4 Kl. undtagen; 6 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. theol. H. Garben i Geographie i 4, 3 og 2 Kl., Tydsk i hele Skolen; 36 Timer ugentlig. Deeltager i det daglige Tilsyn.
- Hr. P. Hagen i Gymnastik gennem hele Skolen; 7 Timer ugentlig.
- Hr. Maler, Danebrogsmand J. Hansen i Tegning gennem alle Klasser; 15 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. theol. E. Lassen i Modersmaalet i alle Klasser undtagen 4 Kl. A, Religion i 1 Kl., Skrivning i 1 Kl. og Forberedelsesklassen; 36 Timer ugentlig.
- Hr. Exam. polyt. C. K. Lund i 4 Kl. B og 3 Kl. A, Regning gennem alle Klasser, Skrivning i 4, 3 og 2 Kl.; 36 Timer ugentlig.
- Hr. Pastor Richter i Religion i 4 og 3 Kl.; 3 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. phil. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk gennem alle Klasser; 35 Timer ugentlig.
- Hr. Seminarist P. A. E. Toepfer i Religion i 2 Kl., Historie og Naturhistorie gennem alle Klasser, Geographie i 1 Kl.; 37 Timer ugentlig.
-

NÆSTE AAR BRUGES FØLGENDE LÆREBØGER.

Forberedelsesklassen.

Matzens danske Læsebog for de lavere Klasser. For de første Begyndere: Chr. Winthers Aebog. Lunds Regnetabel. En Charakterbog.

1ste Klasse.

Matzens danske Læsebog, 1 Afdeling. Krossings poetiske Læsebog, 1 Deel. Listovs tydske Elementarbob (1864). Balslevs Bibelhistorie. Hammerich: 100 Psalmer. Rimestads geographiske Lærebog for Borger- og Almueskoler. Et Atlas (helst Erslevs mindre). Helsteds Tegnebob, 1ste Hefte. Lunds Regnetabel. En Charakterbob.

2den Klasse B.

Matzens danske Læseb., 1 Afd. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Krossings poetiske Læsebob, 1 Deel. Listovs tydske Elementarbob. Beissels tydske Grammatik. Listovs engelske Ledetraad. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Rimestads geographiske Lærebog for Borger- og Almueskoler. Feddersens Naturens Bob I. Barfods mindre Lærebog i Danmarkshistorien. Et Atlas (helst Erlevs mindre). C. Bulls kortf. Musyklære. Sangbob efter nærmere Opgivelse. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Jensens Regnebob, 1 Afd. Lunds Regnetabel. En Charakterbob.

2den Klasse A.

Matzens danske Læsebob, 2 Afd. Krossings poetiske Læsebob, 2 Deel. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Rungs tydske Læsebob for de lavere Klasser. Beissels tydske Grammatik. Listovs engelske Ledetraad 2. Afd. Rosings engelske Grammatik. C. Ploetzes Syllabaire français ved C. Hyllested, 2 Oplag. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100

Psalmer. Nissens Danmarkshistorie i Udtog. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Feddersens Naturens Bog I. C. Bulls kortf. Musiklære. Sangbog efter nærmere Opgivelse. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Jensens Regnebog, 1ste og 2den Afd. Lunds Regnetabel. En Charakterbog.

3die Klasse B.

Matzens danske Læsebog, 2 Afd. Krossings poetiske Læsebog, 2 Deel. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Beissels tyske Formlære. Materialier af Jürs og Rung. Listovs engelske Læsebog 1. Afd. Rosings engelske Grammatik. Rosings engelske Ordbog. Listovs engelske Stiiløvelser, 1 Afd. Pios franske Læsebog. Fransk Grammatik efter nærmere Opgivelse. Angers Udtog af den bibelske Historie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det nye Testament. Bohrs mindre Læsebog i Verdenshistorien. Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie (1861). Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Feddersens større Zoologie. Petits Lærebog i Botanik. Steens elementære Arithmetik. Jensens Regnebog, 2 Afd. Sangbog efter nærmere Opgivelse. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Et Tegnebestik. En Charakterbog.

3die Klasse A.

Matzens danske Læsebog, 2 Afd. Krossings poetiske Læsebog, 2 Deel. Bojesens kortfattet dansk Sproglære. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens Formlære og Syntax (2 Udg.). Materialier af Jürs og Rung. En tydsk Ordbog. Listovs engelske Læsebog, 1 Afd. (1860). Rosings engelske Grammatik. Listovs engelske Stiiløvelser, 1 Afd. Rosings engelske Ordbog. Pios Contes français. Beissels franske Grammatik. Boring og Gregersens franske Ordbog. Angers Udtog af den bibelske Historie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det nye Testament. Kofods Hist. vigt. Begivenh. Bergs Atlas over den gamle Verden. Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie (1861). Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometrie (7 Udg.). Jensens Regnebog, 3 Afd. Sangbog efter nærmere Opgivelse. Et Tegnebestik. En Charakterbog.

4de Klasse.

Hammerichs danske Læsestykker Hammerichs svenske Læsestykker (2 Udg.). Schillers Wilhelm Tell. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens tyske Formlære og Syntax Lorenzens tyske Stiløvelser. En tydsk Ordbog. Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1ste og 2det Hefte. Rosings engelske Grammatik. Listovs Stiløvelser, 2 Cursus. Rosings engelske Ordbog. Fistaines franske Læsebog. Krøyers franske Grammatik. Borring og Gregersens franske Ordbog. Det nye Testament. Kofods Hist. vigt. Begivenh. Bergs Atlas over den gamle Verden. Barfods mindre Danmarkshist. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget Nr. 2. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometrie (7 Udg.). Steens Elementær Algebra. La Landes Logarithmetavle ved Köhler. Holten: Læren om Naturens almindelige Love. Johnstrup: De chemiske Grundstoffer. Et Tegnebestik. En Charakterbog.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Torsdag 23 Juni:	8—12 Udarbeidelse i Modersmaalet (bunden Opgave).
	4—8 Regning.
Løvedag 25 Juni:	8—12 Arithmetik.
	4—8 Tydsk Stiil.
Mandag 27 Juni:	8—12 Udarbeidelse i Modersmaalet (fri Opgave).
	4—8 Geometrisk Tegning.
Tirsdag 28 Juni:	8—12 Geometrie.
	4—8 Engelsk Stiil.

Den mundtlige Afgangsprøve.

	Afdeling I.	Afdeling I og II.	Afdeling II.
Mandag 11 Juli.	Kl. 5 Mathe- matik.	Kl. 9 Fransk. Kl. 3 Historie.	Kl. 12 Natur- lære.
Tirsdag 12 Juli.	Kl. 12 Natur- lære.	Kl. 9 Tydsk. Kl. 3 Geographie.	Kl. 5 Natur- historie.
Onsdag 13 Juli	Kl. 12 Natur- historie.	Kl. 9 Engelsk.	Kl. 5 Mathe- matik.
Afdeling I:	J. P. F. D. Dahl, A. Dons, F. C. Frederiksen, E. T. Hansen, J. V. A. Jensen.		
Afdeling II:	C. J. C. Lauritzen, C. V. Mørck, P. H. G. Trock, J. E. T. C. Vestengaard.		

Den skriftlige Aarsprøve.

- 4 Kl. B. Torsdag 14 Juli 8—11 Dansk Stil I; 12—2 Tydsk Stil; 4—6 Geometrisk Tegning. Fredag 15 Juli 8—10¹/₂ Arithmetik; 11—1 Engelsk Stil; 4—6 Regning. Løvedag 16 Juli 8—11 Dansk Stil II; 12—2¹/₂ Geometrie.
- 3 Kl. A. Torsdag 14 Juli 8—10 Tydsk Stil; 12—2 Regning. Fredag 15 Juli 8—11 Dansk Stil; 4—6 Geometrisk Tegning. Løvedag 16 Juli 10—12 Engelsk Stil.
- 3 Kl. B. Torsdag 14 Juli 8—10¹/₂ Dansk Stil; 4—6 Engelsk Stil. Fredag 15 Juli 8—10 Tydsk Stil; 12—1¹/₂ Regning. Løvedag 16 Juli 8—10 Geometrisk Tegning.
- 2 Kl. A. Løvedag 16 Juli 8—9 Retsskrivning; 9—10 Tydsk Diktat; 10—11¹/₂ Regning.
- 2 Kl. B. Løvedag 16 Juli 10¹/₂—11¹/₂ Retsskrivning; 11¹/₂—1 Regning.
- 1 Kl. Løvedag 16 Juli 12—1 Retsskrivning; 1—2 Regning.
- Løvedag 16 Juli Kl. 2 alle Klasser undtagen 4 Kl. Sang.
 Prøveskrivning og Frihaandstegning er udført i Aarets sidste Skrive- og Tegne-Timer.

NB. 4 Kl. B., 3 Kl. A., 3 Kl. B frie Mandag 11 Juli, Tirsdag 12 Juli, Onsdag 13 Juli. 2 Kl. A., 2 Kl. B, 1 Kl., Forb. fri Torsdag 14 Juli Fredag 15 Juli.

Den mundtlige Aarsprøve.

4 Klasse B.

3 Værelset Nr. 3.

- Mandag 18 Juli 8—10 Tydsk; 10—12 Arithmetik.
 Tirsdag 19 Juli 4—6 Naturhistorie.
 Onsdag 20 Juli 8—10 Engelsk; 10—12 Naturlære.
 Torsdag 21 Juli 12—2 Fransk.
 Fredag 22 Juli 8—10 Geographie; 10—12 Geometrie.
 Løvedag 23 Juli 8—10 Historie; 12—2 Gymnastik.

3 Klasse A.

3 Værelset Nr. 4.

- Mandag 18 Juli 11—12 Religion; 12—1 Fransk.
 Tirsdag 19 Juli 4—5 Geometrie.
 Onsdag 20 Juli 8—9 Naturlære; 9—10 Historie.
 Torsdag 21 Juli 4—5 Arithmetik; 5—6 Naturhistorie.

Fredag 22 Juli 4—5 Engelsk.
 Løverdag 23 Juli 8—9 Geographie; 9—10 Tydsk; Kl. 12—2
 Gymnastik.

3die Klasse B.

3 Værelset Nr. 4.

Mandag 18 Juli 8—11 Religion.
 Tirsdag 19 Juli 8—11 Geographie; 11—2 Arithmetik.
 Onsdag 20 Juli 10—1 Naturhistorie.
 Torsdag 21 Juli 8—11 Engelsk; 11—2 Historie.
 Fredag 22 Juli 8—11 Fransk; 11—2 Tydsk.
 Løverdag 23 Juli 12—2 Gymnastik.

2 Klasse A.

3 Værelset Nr. 8.

Mandag 18 Juli 8—10 Historie; 10—12 Tydsk.
 Tirsdag 19 Juli 12—2 Religion.
 Onsdag 20 Juli 8—10 Geographie; 10—12 Fransk.
 Torsdag 21 Juli 12—2 Dansk; 4—6 Engelsk.
 Fredag 22 Juli 8—10 Musiklære.
 Løverdag 23 Juli 10—12 Naturhistorie; 12—2 Gymnastik.

2 Klasse B.

3 Værelset Nr. 3.

Mandag 18 Juli 4—6 Religion.
 Tirsdag 19 Juli 8—10 Historie; 10—12 Engelsk.
 Onsdag 20 Juli 12—2 Geographie.
 Torsdag 21 Juli 8—10 Dansk; 10—12 Tydsk.
 Fredag 22 Juli 4—6 Naturhistorie.
 Løverdag 23 Juli 12—2 Gymnastik.

1ste Klasse.

3 Værelset Nr. 8.

Mandag 18 Juli 12—2 Geographie.
 Tirsdag 19 Juli 8—10 Religion.
 Onsdag 20 Juli 12—2 Dansk.
 Torsdag 21 Juli 8—10 Naturhistorie.
 Fredag 22 Juli 10—12 Historie; 4—6 Tydsk.
 Løverdag 23 Juli 12—2 Gymnastik.

Forberedelsesklassen.

3 Hærfst Nr. 8.

Tirsdag 19 Juli 10—12 Regning.

Onsdag 20 Juli 4—6 Historie.

Fredag 22 Juli 12—2 Dansk.

Lørdag 23 Juli 12—2 Gymnastik.

Lørdag 23 Juli Kl. 4 meddeles Prøvens Udfald, samt foretages Omflytning og Opflytning.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre eller Værger og Enhver, som har Interesse for Skolen.

Nye Disciple prøves Mandag 25 Juli Kl. 10 eller Torsdag 25 August Kl. 10, helst den første Dag.

Fredag 26 August Kl. 8 begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.